

เรื่อง : โครงการวิจัย “รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมในการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาอิมปีด้วยพลังเยาวชนในพื้นที่บ้านดง เทศบาลตำบลสวนเขื่อน อ.เมือง จ.แพร่”  
ผู้วิจัย : นายธีรภพ เชื้อนสี, นายวิระยุทธ เขี้ยดยอด และคณะ

### บทคัดย่อ

โครงการวิจัย “รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมในการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาอิมปีด้วยพลังเยาวชนในพื้นที่บ้านดง เทศบาลตำบลสวนเขื่อน อ.เมือง จ.แพร่” เป็นโครงการที่อาศัยพลังเยาวชนเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการวิจัย โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการทำงานวิจัย คือ ศึกษา รวบรวมและจัดระบบข้อมูลทางภาษา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์อิมปีในชุมชนบ้านดง รวมทั้ง ศึกษารูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมในการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาอิมปีด้วยพลังเยาวชนในพื้นที่บ้านดง และศึกษาปัจจัยเงื่อนไขและผลกระทบของการสื่อสารในการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาอิมปีด้วยพลังเยาวชน

การวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่อาศัยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม กระบวนการวิจัยเริ่มจากการจัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน ต่อจากนั้นจึงเข้าสู่กิจกรรมการสร้าง ความสามัคคีให้แก่หมู่คณะ และการอบรมให้รู้จักการวิจัย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับลงชุมชนเก็บ ข้อมูลใน 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ เรื่องประวัติศาสตร์ชาวอิมปี ความเชื่อชาวอิมปี และศาลแม่หม่อน เมื่อลง พื้นที่เก็บข้อมูลชุมชนตามหัวข้อที่สนใจแล้ว ทีมวิจัยจึงนำข้อมูลมาสรุปร่วมกัน และเอาข้อมูลที่ได้มา ผลิตเป็นนิทานสั้น หลังจากที่ได้ทดลองเก็บข้อมูลชุมชน และผลิตสื่อเพื่อสืบทอดภาษาได้แล้ว ทีมวิจัย ได้เข้ามาศึกษาดูงานที่ สถานีโทรทัศน์ Thai PBS, บริษัทป่าใหญ่ ศรีเอชเอ็น และศูนย์ศึกษาฟื้นฟูภาษา และวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล ผลจาก กิจกรรมนี้ทำให้ทีมวิจัยวางแผนที่จะทดลองทำ Music Vdo เพลงภาษาอิมปีต่อไปแต่ก็ประสบปัญหา ด้านเทคนิควิธีการ ทีมวิจัยจึงเปลี่ยนแผนมาเป็นการทำภาพยนตร์สั้นซึ่งทีมวิจัยมีความพร้อมในการทำ มากกว่า นอกจากนี้ทีมวิจัยได้ร่วมมือกันทำสื่อเพื่อฟื้นฟูภาษาอิมปีเพิ่มเติม ซึ่งสื่อต่าง ๆ ที่ทีมวิจัยผลิต ขึ้นก็ได้นำมานำเสนอต่อชุมชนในกิจกรรมเวทีคืนข้อมูลสู่ชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมสุดท้ายที่จัดขึ้นในชุมชน ชาวอิมปี

ผลการวิจัยที่ได้รับประกอบด้วยข้อมูลด้านภาษา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาอิมปี และพบว่า รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมในการฟื้นฟูภาษาอิมปีบ้านดง มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1. การสื่อสารใน ชีวิตประจำวัน 2. การฟื้นฟูภาษาด้วยการรวบรวมนิทาน - เรื่องเล่าภาษาอิมปี ซึ่งรวบรวมได้ จำนวน 10 เรื่อง 3. การรวบรวมและการแต่งเพลงภาษาอิมปี จำนวน 3 เพลง และการผลิตสื่อเพื่อการฟื้นฟู ภาษาอิมปีในรูปแบบอื่น ได้แก่ ภาพยนตร์สั้น, ภาพภาพวัฒนธรรมอิมปี, บัตรคำประยุกต์, โมเดลวิถีชีวิต ชาวอิมปี, ปฏิทินวัฒนธรรม, กลอนประวัติศาสตร์อิมปี